

HEBREW

sinmuy amuñaqw Tuptsiwni'yuñqamuy amumi Pēni

God's Word through His Son

1 ¹Ura God pay hisatñahaqaw qa sūs haqam, piw qa supwat akw itanamuy amumi lavayhti, hakimuy lavay'aymuy amuhpiy'o. ²Nikañw pam yepehaq so'ñwamiq pituqw itamumi lavayhtikañw, pu' pahsat Tiy ahpiy'o. Ura pam put hapi aw sohsok hihta nóaniqey put āawna; pi put ahpiy pam sohsok hihta yuku. ³Noqw pam öqallavayiy akw sohsok hihta poniniytoyna. Pam nay lomatalawñwayat akw talni'ta, piw Nay hin hintañwuqat nuhtumi mahtakna. Pam pas nāp itahqaanhtipuy ayo yuku. Pu panhtiqe pam öveqatsit ep Kaptsiwtaqat putvaqe qatuptu.

The Son Greater than the Angels

⁴Nihqe God hoñviaymuyatuy amuhpenihqe pas pavan nukñwat namtakna, sam pi pam God Tíatnihqey pan túñwantiwa, noqw God hoñviaymat qa put tímatu. ⁵Ura God Tiy aw yan lavayhti: Um hapi Itii, it talöñvaqat ep nu Unaniwhti, ura kita. Piw yan'i: Nu put náatni, noqw pam ítini, yan'i. Puyaw sen pam hisat hoñviaymuy himuwat aw pan lavayhti? Qae. ⁶Nikañw pam hoñviaymuy amumi yanwat lavayhti Tiy túwaqatsit aw távihqee: Uma put pas hihtay'yuñwni, ihoñvia'yam sohsoyamu, yan'i. ⁷Pu pam púmuywat yan lavayhti: Pam hoñviaymuy hūhukañwtuy pan yúkuñwu, pu tumal'aymuy qōhit wupa'leletaqat pan'i. ⁸Nikañw pam Tiy aw yan lavayhti: Um hapi God-nihqe yūmosa moñw'iwtani. Um moñwko'y'kañw nuhtumi tuyqawi'kañw súanhinmani. ⁹Um hapi pas suan hinwisqamuy ep hahlayhti, pu qaanhinwisqamuy aw qa suhtaq'ewa; paniqw hapi öviy God Una uñ moñw'asnaqe, uñ uhsinosñwamuy amuhpenihqe pas pavan hahlaytavinma.

¹⁰Pu piw yan lavayhti: Pu ūm'i, Tutuyqawhqa, um yayhniwhqat epeq tūwaqatsit yayhniyat wunuptsina. Um uhm̄ay akw tokpelat yukuh̄ta. ¹¹Pam pay sūlawhtini, noqw umwa qa hinwat hinhtini; pu pam pay yuw̄sit an sakw̄itini. ¹²Noqw um put usimnit an nōmōmnat ayo tāvini, noqw pam nāhoyiwan̄iwni; nikañw um hapi pas qa alōntini, pu uhqatsi pas qa haqami sohtini. ¹³Yanta, piw pam Tiy aw yan lavayhti: Um hāk iputvaqe qātuni, nu uhtuwqamuy āñwutaqw puma ūmi maqaptsi'yuñwniqat aw pahsavoo. Noqw ya sen pam hoñvia'yatuy himuwat aw h̄sathaqam yan lavayhti? ¹⁴Puma pi sohsoyam hikwsiniñwunihqe nuhtumi unañwtavi'yuñwniqe ayatiwya, imuy ayo nōñakniqamuy amumi tumalay'yuñwniqe òviy'ò.

The Great Salvation

2 ¹Yaniqw òviy itam hihta nanaptaqey pas kurs hin aw qa pās tunatyaltotini, nāp hisat pi itam put añqw lasyani. ²Taq God hoñviaymuy amuhpiy tutavot nuhtumi mātāp̄qe pas òqalay akw put aw antsana; nihqe añsakis hak mewnit aw qa tuqayvastaqw, pu sen tutavot añqw lasq, God hakiy suan put ep hinwat yukunañwu. ³Nikañw pam yepehaq Tiy ahpiy itamuy hin ayo nōñakniqat itamuy āawna. Noqw itam it lavayit qaōw̄hintaqat aw qa unañwtap̄ye' hin ayo nōñakni? Pi ura Tutuyqawhqa pas nāp itamuy mohti put āawna, noqw put aw tuqayvastotaqam pu' tuwat itamumi put mātāp̄ya. ⁴Noqw God piw pumuy amumum tumalay'kañw pumuy amuhpiy kātumalta. Pam put akw pumuy suan lavayhtotiqat tuawi'ta. Pi pam Qahováriwtaqat Hikwsit ahpiy kuwahtiput hin tunatyawtaqey pan sinmuy nanāp huyta.

The Leader of Salvation

⁵God qa hoñvia'yatuy tūwaqatsit nātoniqat aw moñw'oya. Pi tūwaqatsit nātoniqat nu yuaata. ⁶Nikañw hak God aw tāwit añ tūviñtaqe aw pañqawu: Ya sino hak h̄muniqw òviy um put u'ni'ta? Ya sino himu hakniqw òviy um put aw kikinumvohta? ⁷Pi um put pay hihsavo hoñvia'yatuy qa amuñk pitsiwtāqat pan yuku. Nikañw it atsve pu' pam pas h̄muniwh̄tikañw piw k̄aptsitiwniqat um put eñem yuku; piw um uhtumaltipuy aw put moñwtavi. ⁸Nihqe sohsoy himu put aw maqaptsiwtāniqat um put aw noa, yan'i. Pi pam sohsoy hihta put aw maqaptsiy yantāniqat òviy put atpikaqe tañataqe qa hihta pēta. Noqw pay pi itam qa sohsoy hihta put aw maqaptsiy yantaqat aw yōrikya. ⁹Noqw itam Jesus pas h̄munihqat, pu piw k̄aptsitiwhqat aw tāyyuñwa. Ura pam hapi hihsavo hoñvia'yatuy qa amuñk pitsiwtāqat yukiltiqe, sinmuy sohsokmuy amuñem k̄ānavot, mokniqat God pan put eñem yuku, itamuy òkwatuwhqee. ¹⁰Noqw Jesus Christ ayo nōñakqamuy tsamqa pas pasiwtāniqe òviy nawus k̄ānanvotpit añ kuyva, ispi God sohsoy hihta nēñen yukuhqa k̄aysiwhqamuy timuy lomaqatsit aw tsamniqey nāwaknakañw, Tiy eñem pan tunatyawtaq'ò; pi

putniqw pam lomahinta. ¹¹Pi hakim God tímatniwhtotişam hapi Jesus Christ atsviy put tímatu. Nihqe öviy put amum sükw nay'yuiwa. Noqw öviy God Tiat pumuy tupkolawniqey qa hahmana, nikañw pañqawu: ¹²Nu un itupkomuy āawnani; nu uhsinomuy amuhsonve ūmi tayawinpit tātawlawni, kita. ¹³Pu piw yan'i: Nu put hapi aw yantani. Pu piw yan'i: Yep nūu, God timuy inumi nóahqamuy nu pumuy amumuma. ¹⁴Noqw hakiy timat sūn tokoy'yuiqw, piw unwáam suntañwu. Noqw pay öviy piw Jesus nāp itamun yukilti, pam mōke' it Nukpanat símoknaniqe öviy'o, it hakiy tukwyantaniqe aw öqalat as pasiwtaqata. ¹⁵Nen itamuy yahpiy haqahpiy mokiwyuy qa mamqasyaniqat itamuñem yúkuni, itamuy itahqatsiy añ ahsupoq put mamqasyaqamuyu. ¹⁶Pi suyan pi pam qa hoñvia'yatuy amún tokoy'vat, Abraham tímuyatuy amún tokoy'va. ¹⁷Yaniqw öviy pam pas nawus sohsok hihta añ tupkomuy amún yukilti, pumuy amuñem God awwat mohpeq moñwiniqe öviy'o. Nihqe pam tumalay ep súanhinmaqe pumuy ökwatuwhqe, nāp nātapqe pumuy qaanhtipuyamuy ayo yuku. ¹⁸Pi pam pas nāp aw unaheviwhqey ep kánavotqe, öviy pam unaheviwyaqamuy amumi unañwtpaniqe aw pasiwta.

Jesus Greater than Moses

3 ¹Noqw öviy'o itupkomu, uma God tímatu, piw put tímatnihqey pan hinwisniqe aw wáñwayniwya. Kurs uma Jesus Christ itahtuptsiwiniy itamumi kwusivaniqe öviy ayaiwtaqat aw wūwayani, itamuñem God awwat mohpeq moñ'iwtaqat aw'i. ²God hihta aw put taviqw, añ ahsupoq pam suan hinma, ura hin Moses God tímuyatuy amumi pás tunatyawmaqat pan'i. ³Pi Jesus hapi Moses epnihqe pas pavan kaptsiwtaniqe hihkay'ta, pi kivituy mohpeqnihqqa put amum yesqamuy amuhpenihqe pas pavan kaptsiwiwa. ⁴Pi sohsokmuy kivituy amuñaqw suhka mohpeqniñwu. Noqw sohsok hihta aw mohpeqnihqqa hapi i' God. ⁵Noqw Moses tumalay'ayat an God tímuyatuy amumi mohpeq wúnuhqe súan tumalay'ta; nihqe God itamumi hin lavayhtiniqat pam añwu pay tuawi'ta. ⁶Noqw pay Christ God tíatnikañw tímuyatuy amumi mohpeq wunu, nihqe suan tumalay'ta. Noqw itam God tímatu, kurs yūmosa put qapēvewnayee, pu hahlaykahkañw hihta aw yórikyaniqe tunatyayat qa wilekni'yuiwee.

A Rest for God's People

⁷Yanta hápiniqw, öviy ura Qahováriwtaqa Hikwsi pañqawu: Kurs uma pu' tāwat ep put tónayat nanapte' ⁸Uma qa nāwuko'naniwtotani. Ura umunam qayēsiwhpuvehaqam inumi rohomhtotiqe nuy puhtsemoknaya. ⁹Ura puma inumi hepya, piw inumi tuwantota, löp sunat yahsañwuy añ itumalay aw taywiskahkañwo; noqw uma qa amún hinhtotini. ¹⁰Paniqw öviy nu ephaqam qatsívaptsiwyuñqamuy amuhpe qahahlayhtiqe pañqawu: Puma yūmosa unañwpeq inuñaqw lahsiwuiwa, pu puma haqe' itunatyay

qa tuwi'yuñwa. ¹¹Noqw öviy nu itsívutiqe pas öqalat pan lavayhti: Pay puma pas nawus soon haqam nāsuñwnayaniqey aw ökini. Ura pan pey'ta. ¹²Noqw öviy'o itupkomu, uma nānami tunatyaltotini, taq nāp hisat sen hak God pas qátuhqat añqw lahse', qalomá'nañway akw God pēvewintini. ¹³Uma nāqavo nāökwphantani, nāt umuñem qénitniq'ö, taq sen umuñaqw haqawa qaantiput unatwiyat ahpiy a'nö unañwtini. ¹⁴Ura itam Christ aw tütuptsiwa. Nihqe kurs itam qa haqami nañ'eknaye', yūmosa itahtuptsiwniy añ hinwise', itam put amum sohsok hihta makiwyani. ¹⁵Ura nu pañqawhq tutuvenit ep yan pey'ta: Kurs uma pu' tawat ep put tōnayat nanapte' uma qa nāwuko'nañwtotani. Ura umunam inumi rohomhtoti. Noqw uma qa amún hinhtotini, yan'í. ¹⁶Taq ura haqawat as nanaptat, put puhtsemoknaya, nikañw pay qa sohsoyam Moses amum Egypt añqw nõñakqam panhtoti. ¹⁷Noqw ya hakim lõp sunat yahsañwuy añ put unañwmoknaya? Pay ima hakim piw qaanthtotiqe, qayēsihwpuvehaqam sūlawhti. ¹⁸Noqw ya pam hakimuy amumi pas qa öwílvyahyhtiqe pas soon haqam nāsuñwnayaniqey aw ökiniqat pañqawu? Imuy añ qatuptsiwni'yuñqamuy amumii. ¹⁹Noqw öviy pay hapi puma pas qa tuptsiwyaqey soon pañso yuñni.

4 ¹Noqw öviy'o, itupkomu. Itam haqam nāsuñwnayaniqey aw ökininiqw itamuñem nāt qeni. Nikañw itam tunatyaltotini, taq ka umuñaqw haqawa pañsoq qa pítuni. ²Pi lomatuawi pumuy amumi yuaatiwhqa piw itamumi yuaatiwa; noqw pay put lavayit akw puma qa moñwvstoti, pi puma as nanaptat qa tütuptsiwa. ³Pi itam añ tütuptsiwaqam haqam nāsuñwnayaniqey aw öki, hin pam lavayhtiqat pan'í: Nu itsívutiqe pas pañqawu: Pay puma pas soon haqam nāsuñwnayaniqey aw ökini, nu kita. Pi pam pas nāp tūwaqatsit yayhniwhqat pepeq tumaltaqey yuku. ⁴Oviypi ura pam háqe'wat tsañe'sikis talöñnit yanwat lavayhti: Pu God tsañe'sikis talöñnit ep sohsok tutmalay añqw nāsuñwna. ⁵Nit pu yep piw nāt pañqawu: Pay puma pas soon haqam nāsuñwnayaniqey aw ökini, nu kita. ⁶Noqw pay haqawat pas nāt soon pañsoq aw qa ökini, pu imuy hakimuy amumi pam mohti yuaatiwhq puma qa tütuptsiwhqe öviy aw qa öki. ⁷Pu piw nāt pam sukw talöñnit tuwantaqey, David ahpiy pañqawu: Pūu, kita, pay hísattiq'ö; pi ura pañqawu: Kurs uma pu' talöñnit ep put tōnayat nanapte', uma qa nāwuko'nañwtotani. ⁸Pi as Joshua pumuy nāsuñwnanaqew soon God put atsva piw nāt itamuy pañsoq ökiniqat tokiltoynaniqey pañqawni. ⁹Noqw öviy hapi God sinomuyatuy nāsuñwnayaniniqew amuñem nāt qeni. ¹⁰Pi nasuñwpiyat aw pákihqa piw öviy nāp hintsakpiy pahsavo hintsakñwu, God hintsakpiy panhtiqat pan'í. ¹¹Noqw öviy God itamuy haqam nāsuñwnayaniqat itamuñem qeni'taqw, itam pañsoq ökiniqey qanātusi'yuñwni; taq nāphisat sen uma haqawa pumuy amún qatuptsiwni'te', pañsoq qa pítuni. ¹²Pi God lavayiat tayta, piw a'nö lay'ta. Pam sipwuvahpit an nan'íkaye añ qalay'ta; nihqe hakiy unañwayat hikwsiyat añqw nāhoy tükuniqey öqalay'ta, piw hakiy öqawiyat öqayat añqw nāhoy tükuniqeyu. Pam hakiy tutnatyayat piw wuwniyat hímuniñqat hakiy

aw susmataqtañwu. ¹³Pi itam nawus God aw nātuhtualyani, sohsok hihta navoti'taqat aw'i. Noqw sohsoy himu yukiwtaqa put aw susmataq'a; qahimu put aw tupkiwta.

Jesus the Great High Priest

¹⁴Noqw itam itahtuptsiwniy ep hūrs hoñni; pi God Tiat, Jesus Christ òmiqatsit aw pákihqe God awwat mohpeq moñw'iwta; nihqe pepeq itamuñem nāwakinma. ¹⁵Pi itamuy qaōqawi'yuñqw, itamuñem nāwakinmaqa sohsok mātsi'taqe itamuy òkwatuwa; pi pám pay itamun sohsok hihta añ unaheviwkañw, pay qa haqam qaanhti. ¹⁶Noqw òviy itam qamaqásneveq God moñw'atsvewayat aw òkini, nen itam pep núokwayat kwusuyani; pu itam sóonhtote' núokwayat akw paañwniwyani.

5 ¹Pi uma navoti'yuñqw, God Jew-sinmuy amuñaqw hakiy namorste', put awwat mohpeq put moñwtaviñwu. Noqw pahsat pu pam sinmuy amuñem God aw okiwlawnwu; nihqe pumuy amuñem hom'oyiyamuy God aw nóañwu; piw qaanhtipuyamuy ep hihtuy qöyañwu. ²Nikañw pam pay pumuy amún sínonihqe òviy qa pasiwta; nihqe òviy pam tutavot qa navoti'yuñqamuy, piw put añqw lasyaqamuy òkwatuwniqey tuwi'ta. ³Pam sínonihqe nawus nāp qaanhtipuy ep hihtuy ninañwu; pu pahsat sinmuy qaanhtipuyamuy ep piw amuñem hihta ninañwu. ⁴Noqw soon hak God awwat nāmoñwtapñwu; nikañw God hapi hakiy moñwtapñwu; ura pam Aaron put aw tavi; pu put añkyaqamuy piwu. ⁵Noqw òviy Christ God awwat mohpeq moñwtaviwhqe pay qa nāp nātsokana, nikañw pay God put naat pan put yukuna. Ura pam put aw pañqawu: Um hapi ítii, it tawat ep nu Unaniwhiti. ⁶Pay ura pi pam piw haqam pañqawu: Um hapi pas sūs God awwat moñwi, Melchisedec tuwiyat añ'i. ⁷Ura Christ nāt tūwaqatsit ep qátuhqe, God aw okiw nāwaknaqe, a'nò pakkañw pas naokiwlawu, hakiy mokiwuy añqw put ayo táviniqey aw òqalat pasiwtaqat aw'i; noqw nāwakinpiat hu'waniwa, pam Nay aw tuqayvahsi'maqw òviy'o. ⁸Pay as pi pam God títatnikañw hihihita añ kānavotqe put aw tuqayvahsi'maniqey tuwi'va. ⁹Pu pam hin hintaniqey an yukiltiqe pep pu' pam aw tūqayyuñqamuy sūs ayo óyaniqat pan Naat put eñem yuku. ¹⁰Pi God hapi put awwat mohpeq moñwtavi, Melchisedec tuwiyat añ'i.

Warning against Falling Away

¹¹Noqw itam as Melchisedec wūhak hin lavayhtotiniqw put pañqawniqw qatuvosi, uma qa its nanaptañwuniqw òviy'o. ¹²Uma wūyavo Christ aw tuptsiwni'yuñwa, añwu as uma sinmuy tutuqaynayanikañwo, pay nāt hak pas God lavayiyat pas pu' pas umuy tutuqaynaniqat uma pepya. Uma titipostuy amunyuñqe pihut-sa nānawakna; nihqe uma kurs hin hurut nōsiwhqat kātotini. ¹³Pihut-sa akw qátuhqa súantaqat qatsit, pu qasuantaqat qa mātsi'taqey antañwu; pi pam qaōqáwi'tañwunihqee.

¹⁴Noqw pay tukwsiwyuñqam hurut nōsiwhqat soon qa kātotini, pi puma yūmosa put nōnovaqe hihta lolmatnihqat, pu qalolmatnihqat mātsi'yuñwa.

6 ¹Noqw itam hihta pay tutuqayyaqey qa pūvut-sa yuaatotat, momi hóyokye' tukwsiwwisni. Itam pay itahhintsakpiy itamumi qahimuniwhqat añqw lasyaqe God qapēwewnaya. ²Pu itam pay kūyit akw tuvoylatiwhqat hihta tuawi'taqat nanapta; pu Hikwsi hakiy hin òqalmaqañwuqat itam pay navoti'yuñwa. Pu so'pum ahoy yesvaniqat hak itamuy pay tutuqayna. Pu God sohsokmuy itamuñem sūs hin yúkuniqat itam pay tuwi'vaya. ³Noqw yahpiy pu' itam hihta akw òqawhtotaniqey putwatyani, kurs God pan itamuñem yuki'taniq'ò. ⁴Pi uma sūs unañwtalawvaya, pu òveqatsit añqw hihta kuwahtiput añqw yukuya, pu Qahováriwtaqat Hikwsit nuhtum makiwya, ⁵Pu soñawnen God lavayiyat lolmat añqw yukuya, pu qatsit nātoniqat ep hīhihta òqalat añq'ò. ⁶Nikañw kurs uma God pōhuyat añqw lasyaqw, kurs hak umuy God aw ahoy tsamvani. Soñawnen pi uma nankiwakw God Tiyaat piw nahoyehtsit aw muayat, nuhtutpik put hamantoynayani. ⁷Pi tutskwat aw qa sūs yokvaqw, pam mowaiwkañw, piw put tumalay'yuñqamuy amuñem hihta aniwnañwunihqa God unañwveniñwu. ⁸Nikañw i' himu tsutskuy'yuñqa pu kūtay'yuñqa pay ayo yukiwñwu, nihqe pāpu pay maspiwniqe, òviy taqtsokiwnñwu. ⁹Nikañwo, aw iunañwam itupkomu, nāmahin pi as nu yan hiñqawkañw qa pas pas umuy tuawi'ta, nikañw nu umuy qapēwewna, pi hak ayo yámakqey hin qātuñwuqat uma pan yēse. ¹⁰Noqw God qa hihta ep qasuantaqe umuhtumalay soon qa tunatyawtani. Pi uma put aw unañway'yuñqe òviy sinomuyatuy amumi unañwtavi'yuñwa, piw nāt amumi unañwtavi'wisa. ¹¹Noqw uma yūmosa nānani unañway'yuñwuniat nu okiw as nāwakna, nen uma umuh'ahsatiy sohsok òmahtotani, pu umuh'unañwvahsiy aw yórikyani. ¹²Ura hakim God awiniyat qapēwewnayaqe qa nan'eknayay, pas antsa unañwvahsiy aw yórikyaya. Noqw pan piw uma qapēwewnayakahkañw qa nan'eknayani.

God's Sure Promise

¹³Pi ura God Abraham aw hihta pasiwnaqe kurs hakiy pas pávannihqat aw yankañw òqalat lavayhtiniqe nāp tuñwniy aw yankañw lavayhtiqe, ¹⁴Pañqawu: Pay nu pas nāp soon un' qa hahlayhtapne', òqawhtoynani, pu un' natkotoynani, kita. ¹⁵Noqw òviy pam qa yāvaiwkañw añ kuyvaqe put aw awinit aw yori. ¹⁶Pi sino hakiy pávannihqat aw yankañw qa òwílvayhtiniqw pahsat pay puma lavayiy sohtapnayañwu. ¹⁷Noqw òviy God itamuy paañwaniqey itamuy āawnaqe nāp natñwaniy aw yankañw qa òwílvayhti. Noqw òviy pam tunatyay pas soon qa alóntaniqat itam navoti'yuñwni. ¹⁸Pam awiniy, piw lavayiy soon alóntani, pu pas soon atsátani; noqw òviy itam put aw taqa'nanwtotiqe watqaqam wūkoq unañwtote' God hin itamuy āawnaqey pan itamuy ayo óyaniqat itam navoti'yuñwa. ¹⁹It yan unañwvahsit itam pasiwyuñwa, pu put aw yankahkañw itam hūrs hoñni; pi pam pas qa hinwat

hinhtiñwu. Christ hapi aw itam yanyuñwa, hakiy òveqatsit ep qátuhqat aw'i. ²⁰Pam itamuhsavo pañsoq pákihqe, itamuñem Nay aw naokiwlawu. Pi pam Melchisedec tuwiyat ahpiy God awwat susmohpeq sūs moñwtaviwa.

The Priest Melchizedek

7 ¹Pi i' hapi hak Melchisedec Salem ep moñwi, pas Sus'oveqnihqat God awwat wimmoñwi. Ura pam Abraham ahsawvaqe, aw òqala, pam momñwituy haqam súlawhtiqat añqw ahoy pitutoq'ò. ²Noqw Abraham sohsok hihta sun pakwút-sikivo oyiwyuñqat añqw súkw oyiwhqat put maqa. (Melchisedec tuñwniyat namtòkiwhqe moñwi súan hinmaqa i'nihqe pam'i; nikañw pay pam piw Salem ep mónw'iwtaqe òviy moñwi kwakwhat unañway'taqa yan túñwantiwa, pi Salem kwakwhat qatsi i'nihqe pam'i. ³Hak náatnihqat, pu yúatnihqat qa haqe' pey'ta, pu hakim put kwámatnihqam qa navotiwta, sen tímatnihqam qa navotiwta. Pam hisat tihtiwhqat, pu hisat mokqat pam qa pey'ta. Pam yan God Tiyat an yukiwta; pam yūmosa God awwat moñw'iwta.) ⁴Meh, i' hak pas pavan a'nö hímuu. Ura Abraham itahwu'ya hakimuy momñwituy kiqòtaqe pumuy poswa; nihqe tukwhaniy pakwút-sikivo oyahtaqa, súkw oyiwhqat Melchisedec aw noa. ⁵Noqw Moses pan tutaptaqw, imuy Jew-sinmuy amuñaqw God awwat momñwit, Levit ahpiyvimat pan tuwi'yuña. Puma sinomuy amuñaqw hihta pakwút-sikivo oyiwyuñqat añqw súkw oyiwhqat òmalalwañwu, nāmahin pi as puma sinomuy amún Abraham tímatu. ⁶Noqw Melchisedec as qa Levit-sinomuy amuhpiynikañw, Abraham añqw put òmahtat, pu Abraham òqala, pay pi ura God Abraham òqalaniqey āawna. ⁷Noqw itam navoti'yuñaqw, hak pavansino hapi sòqavunwsinot òqalaniñwu. ⁸Noqw ima Levit ahpiyvimat sinomuy amuñaqw sivit òmahtotaqam pay soa; noqw pay i' Melchisedec itanay Abraham añqw put òmahtaqa pam mokqat i' qa haqam tutuvenit añ pey'ta. ⁹Pu as nu piw pañqawniqw i' Levi sivit òmalawhqa soñawnen Abraham ahpiy put pan oyiwtaqat Melchisedec aw mātavi. ¹⁰Ispi Melchisedec Abraham ahsawvaqw, soñawnen pam Levit qeniyat ep wunu, òviy pi Levi put ahpiyviñiq'ò. ¹¹Ima Jew-sinom God awwat momñwituy, Levit ahpiyvimuyatuy amuhpiy tutavot makiwya. Noqw pay pumuy tumalaam qa pasiwtaww, òviy nawus God sukwat moñwtavi-it Jesus Christ. Pam hapi qa Aaron ahpiy'ò, nikañw pam Melchisedec an moñwtaviwa, God ahpiy'ò. ¹²Noqw ason God hakiy Judat ahpiyviyat moñwtave', nawus pahsat pam tutavot alöntani. ¹³⁻¹⁴Pi itam navoti'yuñaqw, Jesus qa Levit ahpiynit, Judat ahpiy'ò. Puma hapi as qa wimmoñwnamorstiwy; pu Moses qa pumuy put tumalmaqa.

Another Priest, like Melchizedek

¹⁵Pu nāt pas i' piw susmataq'a: Pas hapi Christ Melchisedec antaqa God awwat moñwtaviwa. ¹⁶Pam nāitniwniqat tutavot qa put ahpiynit,

pas qatsit qaso'taqat öqalayay ahpiy put aw taviwa. ¹⁷Pi pam put pan lalvaya: Um hapi Melchisedec tuwiyat an pas sūs God awwat moñw'iwta. ¹⁸Suyan pi mohti hin tutaptiwhqa qa öqalaniqe, pu qa apitiqe öviy ayo yukiwa. ¹⁹Pi pam pep hin tutavo qa hakiy pas suyan hin hintaniqat antsana; noqw pay tutavo ayo yukiwhq, itam pu' hapi hihta pas pavan nukñwat aw yanyuñwa, it Jesus aw'i; nihqe put hapi ahpiy itam God aw ökiwta. ²⁰Meh, God Jesus put awwat moñwtaqce pas pavan put aw lavayvasiwna. ²¹Ura pam hisat Aaron ahpiyvity moñw'oyhqe, qa hihta pumuy amumi pas suyan pasiwna. Nikañw pam Jesus moñwtaqce, put aw pasiwnaqe aw pañqawu: Tutuyqawhqa hapi pas öqalat lavayhtiqe soon alöñtani; nihqe pam ümi yan lavayhti: Um hapi pas Melchisedec tuwiyat anwat God awwat pas sūs moñwtaviwa. ²²Noqw öviy God itamumi hihta nukñwat pasiwnaqw, Christ pas nāp put aw antsanhtani. ²³Pu pay pas pi antsa Aaron ahpiyvit kaysiwhqam God awwat moñw'iwyuñwa, pi himuwa möke', pañso pahsavoniñwuniqw öviy'o. ²⁴Noqw Christ hapi pas sutsep qátuhqe, öviy qa nahlakñwuqat God awwat moñwqenit makiway'ta. ²⁵Pantaqw hapi öviy pam put añ God aw ökiwtaqamuy pas sūs ayo öyaniquey aw öqalat pasiwta, suyan pi sutsep qátukañw, amuñem lavay'i'maniyeq öviy'o. ²⁶Pi pantaqa God awwat susmohpeq moñwi süitamuhpee, qahováriwtaqa, qa nukpana, qa hihta akw hintaqa, qaanhinwisqamuy amuñaqw lahsiwtaqa, pas öveqatsit yupqöwaqe pákihq. ²⁷God awwat momñwit pi nāqavo put aw hiltuy qóyantotañwu, mohti nanāp qaanhtipuy epnit, añk pu sinmuy qaanhtipuyamuy ep'e. Noqw Christ pi qa pumuy amún hinhtiqe, sūs nātavi. ²⁸Tutavo pi pay sinmuy qa pasiwyuñqamuy God awwat moñwtañalawu. Noqw pay God tutavot ayo yúkuhqe, öqalvasiwnit akw pas nāp Tiy pas suyan pasiwtaqat put aw sūs pana.

Jesus Our High Priest

8 ¹Pu' hapi nu pas pávannihqat lavayhtini: Jesus hin hintaniyeq pasiwtaqa itamuñem God awwat moñwtaviwa; nihqe öveqatsit ep Káptsitiwhqat moñw'atsvewayat putvaqewat qatuptu. ²Pam God kiyat ep yeyespit pas āantsawat ep tumalay'ta, God kiyat pas antsanihqat ep'e. Tutuyqawhqa pas nāp hapi put kihut kīta, qa sino. ³Pi God awwat moñw'iwtaqa hihta kuwahtiput put aw öoyniqey pu aw hiltuy qóyantaniyeq ep pan taviwñwu; noqw öviy Christ hapi pas pay soon tuwat hihta qa távini. ⁴Pi as pam tūwaqatsit ep hinnume', soon God awwat mōñwini, pi God awwat momñwit hihta kuwahtiput nāt öoyhtiwisa, tutavot an'i. ⁵Ima pi God kiyat pas antsanihqat öveqatsit epnihqat qa pan tumalay'yunwa, soñawnen pi pam öveqatsit kihsiwniyat anta; pi God kiyat tūwaqatsit epnihqa pas antsanihqat tuawi'ta. Ura Moses haqam God eñem hintsatskiwhqat mötsápkit wunuptsinaniqw, God put aw pañqawu: Nu tükwit epeq ümi hin

mātaknaqw, um pan sohsok hihta yúkuni, aw kita. ⁶Ura Aaron ahpiyvit namivasiwnit pas nukñwat añ hintsak-wisa, pam pi God tutavot aw tōñaniwtañwu; noqw tis pi Christ hapi namivasiwnit put epnihqe pas pavan nukñwat añ hintsakñwu, ispi pam God awiniyat aw tōñaniwtañwuniq'ō. ⁷Noqw pay mohtiwat pasiwni qa pasiwta; pay as pam qa pantaniqw soon pas piw nāt añk himuwani. ⁸Noqw pi God put aw hihta qa pasiwtaqat túwahqe pañqawu: Meh, pay hapi nāt aw pítuni, kita Tutuyqawhqa; noqw ep pu' nu Israel-sinmuy-nikañw pu Judah-sinmuy amumi pūhut pasiwnani, ⁹Ura nu námuyatuy amumi hin pasiwnaqey qa pan'i. Ura nu hisat pumuy māyamuy ñuy'kañw, tutskwat Egypt añqw pumuy ipwat, amumi hihta pasiwna. Noqw pay puma ivasiwniy añ qa yūmosa hinwisq, òviy nu pumuy amumi qa unañwtavi, kita Tutuyqawhqa. ¹⁰Noqw pep pu' atsve nu Israel-sinmuy amumi yan pasiwnani, kita Tutuyqawhqa: Nu ilavayiy pumuy wuwñiyamuy aw tañatani, pu nu soñawnen itutavoy unañwayamuy añ pēnani; noqw nu pumuy Tutuyqawhqaamni; noqw puma isinomni. ¹¹Pu soon hak sinosñway, sen tupkoy tutuqayne' aw pañqawni: Um Tutuyqawhqt tuwi'tani, kitani; pi sohsoyam nuy tuwi'yuañwniq'ō, sushin'ewakw-nikañw pu suspavannihqt aqw pahsavoo, ¹²Pi nu pumuy qaanhtipuyamuy ep òkwatuwi'taniqee, pu qaanhintsakpiyamuy, pu nukpanhtuwiyamuy nu soon pāpu u'ni'tani. ¹³Noqw pam pumuy amumi pūhut pasiwnaniqey pañqawhqt, suyan pi mohti pasiwni putniqw pay hin'ewayhti. Noqw himu hin'ewayhtiqa, pu hisattiqa pi pāpu pay súlawhtiñwu.

Earthly and Heavenly Worship

9 ¹Ura God Israel-sinmuy amumi pasiwnaqe, hin put eñem hintsatskaniqt amumi tutapta. Noqw òviy puma put eñem mötsápkit pas āantsawat wunuptsinaya. ²Noqw ura mötsápkit ihpovewat ep wihqōhi wunu, pu nōñspi; noqw put ep nōva poñaiwta; pam yeyespi ura pas Aantsawa yan túñwantiwa. ³Noqw pu ura mötsáp'uhtist yupqōymiq piw yeyespi Susqahovariwtaqa yan túñwantiwa. ⁴Pep ura sikavalasivat añqw tataqtsokpi qātsi, noqw pu pasiwnit ep tatanpi, sikavalasivat akw ahsupoq nōmiwtaqa; noqw ura put ahsonve sīvut añqw mēna tañawtaqa pakiwta; pam sīvu sikavalasivat añqw yukiwta; pu ura Aaron murikhoat tsiyakqa piw ep pakiwta, noqw pu ura owavutsqat añ pasiwni pey'taqa. ⁵Noqw ima hihtu Cherubim God lolmat tālawñwayat akw nōmiwtaqam tatanpit atsvenihqt nākwapni'ta; noqw ura tatanpit nākwapniat núokwavihka yan túñwantiwa. Noqw pay itam kurs hin yep put pas hin hintaqat pasiwtaqat yuaatotani. ⁶Noqw i' yantaqa pās panwat yukiltiqw, ima God awwat momñwit pay sutsep ihpove yeyespit aw yuñte', God eñem himu hintsatskiwhqt hintsaskañwu. ⁷Nikañw yūmowat pay i' God awwat pas mohpeq moñwi pas nāla añsakis yahsañwuy ep sūs pákiñwu, pas uñwat yankañw-saa; nen put nēnem God aw mātapñwu, pu sinmuy

öwihiniwhtipuyamuy ep'e. ⁸Noqw Qahováriwtaqa Hikwsi it akw itamuy it tutuqayna: Nāt mohtiwat kihut wunuqw, pas susqahovariwuy yeyespit aw nāt uhtsiwta. ⁹Noqw pep hintsakpi yep qatsit tuawi'ta. Puma pi God aw hihihita kuwahtiput öoyya; piw put enem hihtuy qóyantota. Noqw nāmahin pi as hak pantsakq, pam pantaqa kurs hin put unañwayat añqw qaanhtipuyat ayo hōnani. ¹⁰Pi pam tutavo hihta suovaamnihqat-sa yuaatañwu-puma hihta nōnōsaniqata, pu hihta hihikwyaniqata, pu hin napwatotaniqata. Noqw pam tutavo pay hāk hihkay'ta, hisat pam sūlawhtiniqey aw pahasavoo. ¹¹⁻¹²Noqw pay God itamumi hihta lolmat pasiwnaqw, Christ itamuñem God awwat mōñwiniqe öviy wunuptu; nihqe soñawnen mötsápkit añ kuyvaqe sūs haqam susqahováriwhput aw pañso paki. Pam mötsáпки hin hintaniqey pasiwtaqe, mohtiwat epnihqe pas pavan nukñwa, öviy pi pam qa tūwaqatsit ep wunu, piw qa sinmuy māyamuy ahpiy yukiwa. Noqw Christ nāp unway yankañw pañso paki, hihihituy unwayamuy qa put yankañwo, sen kapirat unwayata, sen wakashoyat unwayata. Pam pañso pákihqe itamuy sūs qenivo oya. ¹³Ura mohti pasiwni yan yukuqw kurs haqawa hihta akw tuyoy'ewayhtiqw, God awwat moñwi wākasit unwayat, sen kapirat unwayat akw put mahkwañwu. Pu piw pam wakasmanat taqtsokiwhqat qōtsviyat kūyit akw namiqwriwtaqat akw put mahkwañwu. ¹⁴Noqw kurs pam pantaqa hakiy tuyoy'ewakwnihqat kwañw'ewakwtaniqey aw öqalay'taqw, Christ pas nāp unwáat tis pi öviy kurs hin itah'unaway qa kwañw'ewakwtani, ispi pam Hikwsit sūtsepnihqat añ God aw nātapqe itamuñem mokq'ö. Noqw pi itam kwañw'ewayhtotiqe soon pāpu hisat hin yesqey pan yesni; nikañw itam God sutsep qátuhqat enem apiwuyunwini. ¹⁵Yantaqw hapi öviy pam puhuvasiwnit God-nikañw pu sinmuy amuhtsave hintsaki. Ura ima hakim mohti pasiwnit aw yanyuñqam tutavot ep qaanhtoti. Noqw pay Christ mokqe mohti pasiwnit añqw pumuy mātavi; nihqe sohsokmuy wánwayniwyaqamuy amuñem qenit yukuqw, God amumi hin āawnaqw, puma makiwyaqe sutsep himuy'yuñwini. ¹⁶Noqw itam navoti'yuñqw, haqam hakiy ahkwayñap himu hin hintaniqa yukiwtaqw, pay kurs pi hin pan put yuki'taqa qa mokq, pam aw antañwu. ¹⁷Pi hin hintaniqa yuki sinot mokq, pep pu' hihkay'tañwu; qa pantaqw pay nāt put pasiwnaqa qatuqw, pam qa öqalaniñwu. ¹⁸Noqw öviy pay piw i' mohti pasiwni pas únwat-sa akw pan yukilti. ¹⁹Noqw öviy ura Moses tutavot eq hin ayatiwyaqat sohsokmuy sinmuy āawnat, pahsat pu pam wakasmamñatuy pu kakapirstuy unwayamuy kūyit enañ kuyhta; nit palaphöt-nikañw pu hihta tūsaqat hyssop akw pam tutuvenit-nikañw pu sohsokmuy sinmuy put akw mahkwa; ²⁰Nihqe pañqawu: It unwat akw hapi God umumi pasiwna. ²¹Pu pam piw öviy pan God enem mötsápkit unwat akw mahkwa, pu pep hihihita akw hintsatskiwhqat sohsok piwu. ²²Pu pay pas ka pēp sohsoy himu unwat akw powaiwtaniqat pan yukiwta; pu unwat qa munvaniwhq, pay qaanhtipu pas soon ayo yukiwni.

Christ's Sacrifice Takes Away Sins

²³Noqw öviy hapi pay himu tūwaqatsit epnihqa kurs hin qa hihtuy unwáyamuy akw kwañw'ewayhtiwni, pam pi öveqatsit epnihqat tuawi'taqee. Nikañw pay himu öveqatsit epnihqa hakiy unwáyat hihtuy unwáyamuy epnihqe pas pavan nukñwat kurs hin qa kwañw'ewayhtiwni, it Christ pas nāp unwáyat akw'a. ²⁴Pi pam haqam kihut pas āantsawat sinot māyat akw yukiwtaqat qa pañso paki, pas antsanihqat tuawi'taqat aw'i; pam qa pañsonit pas hapi ömiqatsit aw paki, pāpu pas God atpipo itamuñem mātaqtiniqe öviy'ö. ²⁵Piw soon pas pam piép nātapmantani, God awwat mohpeq moñwi añsakis yahsañwuy ep pay hihtuy unwáyamuy yankañw pañso pákiñwuqat pan'i. ²⁶Pi as kurs pantaqw, soon pam tūwaqatsit yayhniwhqat pahpiy qa piép kānavotmantani; noqw pi yepahaq pam so'ñwaveq sūs mātaktiqe, pas nāp nātapqe, sinmuy qaanhtipuyamuy ayo yuku. ²⁷Noqw pay hapi sinom sūs so'niqat pan amuñem yukiwta. Noqw atsva pu' God pumuy amuñem hinwat yúkuni. ²⁸Noqw öviy hapi Christ pay sūs taviwa, kaysiwhqamuy amuñem qaanhtipuyamuy nahpe haqami hintsakniqe öviy'ö; nihqe pam nāt piw mātaqtini, qaanhtiput ayo yúkuniqe qa öviyñit, put aw tunatyawyuñqamuy ayo öyaniqe öviy'ö.

10 ¹Pi pep hin tutavo kihsit an hihta lolmat nātoniqat tuawi'ta; pam qa pas pas antsa pam'i; kurs pi hin pep hihtuy qóyantiwyaqamuy añsakis yahsañwuy añ yūmosa pantsakiwhqa pañso ökiwtaqamuy sūs lolmatani. ²Pi as pantaniqw ya pam qa pañso pay yukiwtani. Ispi pep okiwlalwaqam sūs powatote', soon pāpu hihilta qaanhtiput unañwpeq sunvoti'yūñwñi. ³Noqw pi pep put pantsakiwhqat ep añsakis yahsañwuy ep qaanhtipu ahoy u'naniwñwu, ⁴Ispi soon wakastahtaqtuy pu kakapirstuy unwáam qaanhtiput haqami hintsanniq'ö. ⁵Paniqw hapi öviy Christ tūwaqatsit aw pitutoqe pañqawu: Um hihtuy qóyantiwyaqamuy-nikañw pu ūmi öoywaqat qa tuñlay'ta; nihqe um inuñem tokot na'sasta. ⁶Um hihta ūmi tataqtsokwaqat pu qaanhtiput ep ūmi himu öoywaqat ep qa nāhahlaytapna. ⁷Pahsat pu nu pañqawu: Meh, God, nu hapi uhtunatyay hinhtiniqey öviy pitu; pay ura tutuvenit mupipitaqat ep nuy pan pēniwta. ⁸Ura pam mohti pañqawu: Um hihtuy tutavot an qóyantiwyaqamuy-nikañw pu ūmi öoywaqat qa tuñlay'ta; um hakiy qaanhtipuyat ep ūmi hihtuy tataqtsokwaqat ep qa nāhahlaytapna. ⁹Pam pan lavayhtiqe pep pu' piw pañqawu: Meh God, nu hapi uhtunatyay hinhtiniqe öviy pitu. Pam kítahqe mohtiwat ayo qenitat, añkñihqat wunuptsina. ¹⁰Noqw öviy God tunatyayat ahpiy itam put eñem sutsvo oyiwywa, Christ itamuñem tokoy sūs táviq'ö. ¹¹Ura God awwat momñwit nāqavo put kiyat ep hoñkahkañw hihta hintsatskañwu; pu pay nāt piw God eñem hihtuy qóyantotañwu, soon pi puma qaanhtiput haqami hintsanyaniq'ö. ¹²Noqw pay Christ tuwat

sinmuy qaanhtipuyamuy ep sūs nātapqe, pep pu' pam God putvaqewat qatuptu; ¹³Nihqe pahpiy put tuwqamat put aw maqaptsi'yuñwniqat pam nuhtay'ta. ¹⁴Pi pam pas sūs nātapqe God eñem sutsvo oyiwyuñqamuy pās hin hinyuñwniqat pan sūs yuku. ¹⁵Pi Qahováriwtaqa Hikwsi piw pas nāp put pantaqat itamuy āawna; òviy pi ura as pay mohti pañqawu: ¹⁶It atsva pu' nu yan amumi pasiwnani, kita Tutuyqawhqa: Nu unañwayamuy añ ilavayiy tañatani, pu nu wuwniyamuy añ itutavoy pēnani. ¹⁷Pu nu pumuy qaanhtipuyamuy-nikañw pu nukpantuwiyamuy pāpu qa u'ni'tani, kita. ¹⁸Noqw God hakiy qaanhtipuyat put añqw yukuqw, pep pāpu qaanhtiput ep himu nīniwhqa sūlawni.

Let Us Come Near to God

¹⁹Yanta hapi, itupkomu; noqw òviy itam Jesus unwáyat aw yankahkañw qa tuhtuskahkañw haqam susqahovariwhput aw yuñniniqw itamuñem qeni. ²⁰Pi Jesus Christ pas nāp tokoy ahpiy soñawnen itamuñem pōhut taytaqat yuku; noqw put tokoyat mötsáp'uhtsit antaqat añ itam God aw yuñta. ²¹Pi Christ itamuy God tímuyatuy amuñem put awwat mohpeq moñw'iwtagey ep wunu. ²²Noqw òviy itam suan unañway'kahkañw, qa hin pēwewnayakahkañw, God aw tuptsiwni'kahkañw put aw ókini, itah'unañway Christ unwáyat akw pāhomiwyuñqat navoti'kahkañwo, hakiy kūyit akw tokoy pāhomhqtat pan'i. ²³Pas itam qa wiwsiyakahkañw God aw tuptsiwni'yuñqey qa qe'totini. Pi i' hak hin hintaniqat lavayhtiqqa pas soon qa āantsani. ²⁴Pu itam hin nānami unañway'yuñwniqey pu lolmat hintsatskaniqey nāu'nañwnayani. ²⁵Itam sūvo tsotsvalyaniqey qa qe'totini, haqawatuy amun'i; itam qa pumuy amún hinwist nāu'nantoynayani, tis òviy'o, talōnnit aw pitutoqw itam navoti'yuñqee. ²⁶Ispi itam as hihta pas suyan pantaqat nanaptakañw, tuwat nāp itahtunatyay añ hinwise' qaanhtotiqw, pay ahpiy pas qa himu haqam pāpu itahqaanhtipuy ep nīniwni. ²⁷Pánis-sa hak pan hintsakqa navoti'taqw, God sinmuy sohsokmuy amuñem hinwat yukune', tuwqamuy amuhpewi itsívuy mahtakne', qōhit akw pumuy hovalani. Noqw hak it navoti'te', tsawiniwkañw maqaptsi'tañwu. ²⁸Ura pi hak Moses tutavoyat qa kaptsi'taqw, hakim lōyöm sen pahyom put navoti'yuñqam pan lavayhtotiqw, momñwit put qa òkwatutwat nīnayanwu. ²⁹Noqw hak God Tiyat pēwewnaqa hin tis pas pavan nuhtsel'ewakw sivihpit hihkay'vani. Pam pi Qahováriwtaqat Hikwsit God núokwayat hakiy aw nóahqtat qahihtata, piw Christ unwáyat aw wukukuyku, nāmahin pi as God put unwat akw put aw pasiwnat, nēñem put sutsvo tavi. ³⁰Pi itam God yan hiñqawhqtat tuwi'yuñwa: Ason nu hapi hakiy eñem nāoyini; ason nu hihta ep hakiy aw ahoytamantani, kita Tutuyqawhqa; pu piw yanwata: Tutuyqawhqa sinomuy hin yukunani. ³¹Pi pas God qátuhqtat mapqölmīq posnaniqw, pam nuhtsel'eway'o. ³²Nikañw pay kurs uma umuhhisatqatsiy añ wūwayani. Ura umuh'unañway

tālawvaqw, uma qaan'ewakw hihta an kānanvotyakahkañw an kūkuyva. ³³Umunaqw haqawat sinmuy amutpik kānanvotyā, piw okiwhinyuñwa; noqw umuhsuñwamuy pan okiwsahsanyaqw, uma pumuy amumum kānanvotyā. ³⁴Oviy pi ura uma sivihpit an tañawtaqamuy ōkwatutwa; pu hihta umuhhimuy hoyalayaqw, uma put ep qa hin unañwtoti, suyan pi uma ōveqatsit ep hihta pavan nukñwa, pu pas qa hinhtiñwuqat himuy'yuñqey navoti'yuñqē ōviy'ō. ³⁵Oviy uma umuhqapevewniy qa añqw lasyani. Pi kurs uma yūmosa put an hinwise', hihta a'nō hihkay'taqat ōmahtotani. ³⁶Pay uma kurs hin sohsok hihta an qa nakwhani'yuñwani; nen uma God tunatyayat an hinwisq, pam umuy hin āawnaqat uma put makiwyani. ³⁷Pay nāt hihsavoniqw i' hak pītuniqa soon qa añqwni, nen soon sōwuni. ³⁸Noqw i' hapi súantaqa qapēvewniy akw qatsit tuwani; nikañw kurs hakiy pay ahoy tu'qaltiqw, soon nu put ep hahlayni. ³⁹Noqw pay itam an hakimuy tuptsiwnit añqw ahoy tu'qaltotiqe ayo maspiwhqamuy qa amunyuñwa. Pi itam hapi tuptsiwnit an ahsupoq hinwisq, itahhikwsi ayo yámakni.

Faith

11 ¹Itam qapēvewnit akw hihta itahñöyiy aw yórikyaniqey navoti'yuñwa, pu put ahpiy hihta qa mātakqat pas suyan māmatsya. ²Pi hisatsinom qapēvewniy ahpiy lomayuaatiwya. ³Itam qapēvewnayaqey aw tutwaqw kurs tūwaqatsi God lavayiyat akw yukilti; noqw ōviy himu yañ mātakyaqa pay hihta mātakyaqat qa put añqw yukilti. ⁴Ura Abel qapēvewnaqe Cain epñiqe pavan nukñwat God aw hihta tavi; nihqe put ahpiy pay kurs pam súantaqey panwat mātakti; God put kuwahtipuyat ōmahtaqey akw put pañqawu; noqw pay as Abel mokpuniñwa nāt put tuawi'ta. ⁵Ura Enoch qapēvewnaqe mokiwyuy añqw qa yuku, nikañw ōmiqatsit aw nahlakiwa. Nihqe pam qa nātuwiwa, God pañsoq put nahlaknaqw ōviy'ō. Pi pam nāt qa nahlakniwht, pam aw lomanavotniwta, pam God unañwve hinmaqe ōviy'ō. ⁶Noqw pay hak qa tuptsiwe' kurs hin God unañwveni; pi God awñihqa pay pam pas suyan qátuhqe put hepnumyaqamuy kuwahtiput máqañwuqat kurs hin qa tuptsiwni'tani. ⁷God nāt hihta qe'yaqat añwu pay Noah āawnaqw, pam qapēvewnaqe put káptsita; nihqe pākihut maskataqe timuy ayo nōñakna. Put hapi akw pam yep qatsit tunatyayat an hinwisqamuy qalomáhinwisqat mahtakna; noqw pam súantaniqat God yan put lavayhti, hak God aw tuptsiwhqa hin súantaqat pan'i. ⁸Ura God Abraham wánwayhqe, put haqam tutskwat ason makiwniqey aqwniqat aw tutapta. Noqw ōviy pam qapēvewnaqe God aw tuqayvastaqe nāp tutskway añqw nakwsu, haqaminihqey qa navoti'kañwo. ⁹Ura pam qapēvewnaqe haqam tutskwat aw awiniwtaqat qa ep síninihqey pan hinnuma; ura pam mötsápkit an ki'tinuma. Noqw ura Isaac-niqw pu Jacob puma piw put an hinnuma; ura God pumuy tutskwat máqaniqey piw āawnaq'ö. ¹⁰Abraham pi wuhkokitsokit huruwunuhqat God ahpiy

yayhniwhqat piw yukihwqat aw tayma. ¹¹Ura God Sarah Abraham nōmayat ti'vaniqat put aw pañqawu. Noqw pam put hinhtiniqat qapēwevnaqe nō'yiltiqe tsākw tavi, nāmahin pi as pam pāpu pas añ ruhpakikānwō. ¹²Paniqw hapi ōviy i' hak pay mokput antaqat ahpiy tokpelat añhqe sōtuy amún qaan'ewakw hintaqam aniwhti, pu pātuwaqatsit qalavaqe tūwat soon hak pohtoylaniqat pan'i. ¹³Ima sohsoyam qapēwevnaqahkānw qatsiy kūkuyva, himu amumi awiniwtaqat qa ep ōkit'a, pay pánis-sa yāvoq put tutwaqee; nihqe pas suyan put pantaqat pās nātuptsiwnaya, nihqe ōmahkota, pay puma qa pep tūwaqatsit ep sínomnikānw pay pañqe hāk hinnumyaqey pañqawu. ¹⁴Pi pan lavayi'yunqam súyan pi haqam kiy hepnumya. ¹⁵Kurs pi hin as puma haqaww nōnakqey aqwahaqami tunatyawyuñwe', qa hisat pay ahoy aqwye' qenitutwani. ¹⁶Noqw puma hapi haqam pas nukñwat qatsit ōveqatsit añqwnihqat tunatyawyuñwa. Paniqw hapi ōviy God pumuy Tutuyqawhqaamnihqey pan tūnwantiwniqey suhta'ewa, pam pumuy amuñem wuhkokitsokit na'sastaqe ōviy'o. ¹⁷God Abraham aw tuwantaqw, pam qapēwevnaqe Isaac God aw tavi, nihqe i' hak tiy put aw awinit pasiwtaqa pas sūkw tiy kuwahti. ¹⁸Ura God put aw pañqawu: Ason Isaac timat uhsinomni, yan'i. ¹⁹Pay kurs pi hin God put ahoy tātaynaniqey qa panhtiniqat pam wūwa nāmahinpi as mokni; noqw ōviy pañqawniqw pay soñawnen pi pam pañqw put kwusu. ²⁰Ura Isaac qapēwevnaqe timuy Jacob-nikānw pu Esaut pumuy nāt hihta hintaniqat ep pumuy ōqala. ²¹Jacob qapēwevnaqe ura mokiwuy aqw hayiñwnaqe, Joseph tímuyatuy lōqmuy ōqala, nihqe natōñpiy akw moto'kañw God aw okiwlawu. ²²Joseph qapēwevnaqe qatsíso'ñwamiq pítuhqe, Israel tímuyatuy haqamiyaniqat mahtsikna; nihqe ōqayat hin hinhtotiniqat pās tutapta. ²³Moses tihtiwhq, naat-niqw pu yuat puma God qapēwevnaqe payhkomuy mūmuyawhtuy añ put tupki'ta, yaw pam sūhimuniqw ōviy'o, puma moñwit hin yukiyat qa mamqasqee. ²⁴Moses wuñwqe qapēwevnaqe Pharaoh tiyat mānat tīatnihqey pan tūnwantiwniqey qa nāwakna. ²⁵Tatam pay God sinomuyatuy amumum hihhihta añ kānanvotniqey namorsta, qaantaqat hahlayhpit ep hihsavo hahlayniqey epnihqee, ²⁶Christ tutukpanhqatsiat Egypt epeq hihhihta núnukñwat epnihqe pas pávannihqat pan aw wūwaaqee, pi pam pan put tunatyat ep hihta akw tayawinpit pas antsay'taqe ōviy'o. ²⁷Pam qapēwevnaqe ōviy Egypt-tutskwat tatamhta, moñwit itsívuyat qa mamqast'a; pas pam hakiy qataymataqpuvanihqat tuway'taqe pan hihta añ kuyta. ²⁸Pam qapēwevnaqe mañat uñwáyat hötsíwat ōvaqe pu ánan'ik wiwtsi, piw mañat sikwit tuhpet nōsa; noqw ōviy motitihtiwyaqamuy tōtimuy qóyatoqa qa pumuy amumi may'tat, amutsva yūmosa ahpiy'o. ²⁹Ura Israel-sinom qapēwevnaqey Palavatuphat anqe' tutskwat lakput añ ayo nōña; noqw as Egypt añqw sinom put tuwantotat, paöysoa. ³⁰Israel-sinom qapēwevnaqey tsañe'sikis tālat añ Jericho-kitsókit qōqōnyaqw, ép kihut tuhkwaat sapumhti. ³¹Noqw ura tokoy huhyaqa, Rahab, qapēwevnaqe

qatuptsiwni'yunqamuy amumum qa súlawhti, pi hakim kitsókimi nanauyve pohtamaqam put aw pituqw, pam pumuy amumi unañwtaqee. ³²Noqw ya sen nu nāto piw hiñqawni? Pi nu haqawatuy tuawi'taniqw soon añ tuwaniy imuy amuptsiwtani: Gideon, pu Barak, pu Samson, pu Jephthah, pu David pīwu, pu Samuel, pu God lavay'aymuyatuyu. ³³Ima qapēvewnit ahpiy haqe' momñwituy sinomuyatuy áñwutota; súan yēsiwniqat aniwnaya; hihta awiniwyunqat ep öki; pu wukotohohtuy moayamuy útatota; ³⁴Uwiñwuy a'nö mukiyat tókaya; sipwuvahpit qalayát añqw ayo ipwaniwya; qa öqawi'kahkañw a'nö hoñvitoti; nānaywaqe a'nö öqaltoti; tuwqamuy taq'oyiyamuy tatslakna. ³⁵Momoyam tímuy so'qe ahoy tātayyaqw amumi yórikyá. Pētu mātaviwyaniqey qa nānakwhaqe, hihta qaan'ewakw añ okiwsaniwya; puma hisat ahoy yesvaniwniqat epeq pavan nukñwat qatsit aw-sa taywisqe öviy'ö. ³⁶Pu pētu amumi qaan'ewakw tututsiwyá, pu wuvahtinumya; hikis pas sómiwya, pu sivikiva tañatiwya. ³⁷Puma tatatupñiwyá; siyarat akw nāhoy tutkitiwyá; anaheviwya; sipwuvahpit akw qóyantiwya; okiw kanelvuhkat, pu kapirsvuhkat yuwsí'kahkañw añqe' hinnumya; hihta nastayakahkañwo; hihta akw okiwhinyunqe kánanapta. ³⁸Yep qatsi pumuy qa hihkay'ta, puma okiw haqe' qayēsiwhpuve hinnumya, tuhtukwivaa, pu tuhsóvaa, pu tutskwat añ koroiwyunqat añ'a. ³⁹Ima sohsoyam qapēvewniy ahpiy lomanavotniwya; noqw pay God pumuy hihta āawnaqe pumuy nāt qa maqa. ⁴⁰Nikañw itamuñem hihta pavan nukñwat pasiwnaqe, puma itamum sumiyankahkañw pasiwnayaniqat pan yuku.

God Our Father

12 ¹Noqw itam it akw moñwvástotiqamuy akw nõyakiwtaqe, öviy itam qa nán'ekni'kahkañw nanamunwani; nen a'nö yuhtukni. Itam sohsok hihta pu ptut o'yani, pu sohsok qaanhtiput itamuy ñuy'yuñqata. ²Itam Jesus aw-sa taywisni, itahqapevewniy yayhnaqat pu yúkuhqat aw'i. Pam hapi hahlayhpit makiwniqey tunatyawkañw nahoylehtsit ep mokqey añ kuyva, nahaman'ewakw qa hihtatat'a, nihqe God moñw'atsvewayat putvaqe qatuptu. ³Noqw öviy uma put añ wūwayani, hin pam nakwhani'taqata, hakim qaanhinwisqam put aw rohomhtotiq'ö. Uma put añ wūwaye', soon wuwanmamañwuy'yani, pu ökiwhtotini. ⁴Uma qa haqawa qaanhtiput aw rohomnumhqey ep möki. ⁵Ya tutuveni umuy God tímátnihqat pan ökwantaqat uma pay suhtokya? Ura yan pey'ta: Itii, Tutuyqawhqa un ökwantaqw, um put qa paysoqtani, pu pam un sivintoynaqw, um put ep qa pas unañwmokmantani. ⁶Pi Tutuyqawhqa hakiy aw unañway'te', hakiy ökwahnwu, pu qa hakiy tiy kwúsuhqey qa wuvahtañwu. ⁷Kurs uma ökwaniwyaqey añ kuyyünqw, pep hapi pu' God umuy tímuy'taniqey pan tumaltani. Puyaw haqam hakiy tiat nayat ahpiy qa ökwaniwa? ⁸Pi itam sohsoyam hihhihta ep ökwaniwya; noqw kurs hak qa hihta ep ökwaniwe', pep pu' soñawnen pam pay hakiy qa

puwsuñway'kañw tihtaqtat tiyat antani, nihqe pay qa God tíatni. ⁹Yep qatsit ep itanam itamuy ökwphantotaqw, itam pumuy kaptsi'yunwa. Noqw ya sen itam tis hihikwsimuy yúkuhqat aw tūqayyuñwe', soon qa yesni? ¹⁰Itanam pi pay as antsa pan unañwtote', hihsavo itamuy ökwphantotañwu. Noqw God hapi itamuy akw moñwvastoñiqat öviy panhtiñwu, itam put an qahováriwyuñwniqat öviy'ö. ¹¹Noqw nāp hak ökwhaniwhqey ep soon hahlayhtimantani; nikañw pay atsva hak put an kuyve' kwakwhat unañway'vañwu, piw suan hinmañwuniqey tuwi'vañwu.

Instructions and Warnings

¹²Oviy hakiy unañwmokq, maat sūhayiwtaqw uma öqalayani; pu hakiy tamöat qaöqáwi'taqw uma put hoñvitotani. ¹³Nen uma soñawnen hakimuy kukyamuy eñem suwip pöhtotani; nāp hisat hakiy kuk'at qa pasiwtaqtat öqaaat ruhpañki; pam qa panhtit qalaptuni. ¹⁴Uma sohsokmuy amumum kwakwhat qatsit añ ö'qalyani, pu qahovársqatsit añ'a. Put uma ñastaye', soon Tutuyqawhqat aw yórikyani. ¹⁵Uma pās tunatyawwisni, taq sen haqawa God núokwayat qa akw moñwvastini, taq nāp hisat hak tūsaqtat a'nö tsivot anhte' wūhaknihqamuy hoyalani. ¹⁶Uma tunatyaltotini, taq nāp hisat haqawa tokot sokoplawni; sen yep qatsit-sa aw tunatyawwtani, Esaut añ'i. Ura pam motitinihqe makiway sūs nösniqey aw aptsiwtaqtat öviy put nāhoynwa. ¹⁷Noqw ura ahpiy pantaqw, put naat put öqalaniqtat pam nāwakna. Noqw pay ayo noiwa, soon kurs pam hiniwhitiqtat alöñtaniqw öviy'ö, nāmahin pi as ura okiw pas pakkañw hin put alöñtaniqey hepta. ¹⁸Pi uma tükwit Sinaít qa aw öki, imuy Israel-sinmuy amún'i. Ura pam tükwi uwiwikañw pamesit akw nömseekiwwañw, qatāla, pu piw huk'ohpokiwta. ¹⁹Pu pañqw hak tötökqe hiñqawlawhq, puma put tönayat nanapta; nihqe puma put nanaptaqe, as pam pāpu qa pumuy amumi yuaataniqtat okiw yan tūviñtota, ²⁰Pas kurs puma soon hin tutaptiwhqtat añ kuyyuñwniqe öviy'ö, pi ura pañqawu: Nikañw híkispí pay himuvohko tūkiwt aw toñokq, pay tatam uma put tatatupninayamantani, sen lansat akw ninayamantani. ²¹Noqw ura kurs pi pas nuhtsel'ewakw soniwhq, öviy Moses pañqawu: Pas nu pavan tsawnaqe, tururuyku. ²²Pi uma hapi tükwit Zion aw öki, pu pas qátuhqtat God wuhkokitsokiyat, öveqatsit ep Jerusalem aw'i; God hoñviaymuyatuy qaan'ewakw hintaqamuy amumii; ²³Pu sūmi tsovawtaqamuy mohti tihtiwhqtat aw tönawtaqamuy tūñwniam öveqatsit ep pey'yunqa pumuy amumii; pu sohsokmuy amuñem hin yuki'maqat God aw'i; pu añ suan hinyuñqamuy sinmuy hikwsiam hinyuñwniqey añ pās pasiwhtotiqamuy amumii: ²⁴It puhuvasiwnit ep God-nikañw pu sinmuy amuhtsave hintsakqtat Jesus aw'i; pu put unwáyat wiwtsiniwyaníqtat Abel unwáyat epnihqe pavan hihta núnukñwat tuawi'taqat aw'i. ²⁵Uma tunatyaltote' hakiy öñaqw yuaataqtat aw tūqayyuñwni. Susmataqpi ima hakiy tūwaqatsit ep yuaaykuqtat aw qa tūqayyuñqam pas ayo qa nõña.

Noqw pay tis itam hakiy ònaqw yuaaykuqat aw qa tūqayyuñwe', kurs hin ayo nōnakni. ²⁶Ura hakiy tōnaat ephaqam pas tūwaqatsit tayayaykina; noqw pu' hapi pam hinhtiniqey lavayhtiye pañqawu: Sūs piw nāt nu qa tūwaqatsit-sanit pay òveqatsit enañ tayayaykinani. ²⁷Noqw pam sūs piw sohsok hihta tayayaykinaniqey pañqawhqe, hihta tayayaykuqat sohsok sūlawhtiniqat pañqawu; pay añ hihta yukihwqat hapi; noqw añ himu soon wayayaykuniqa hūrs hoñvani. ²⁸Noqw òviy hapi itam moñwtunatyat pas soon wayayaykuniqat makiwyaqe, itam put ep God tsúyakyani; nen itam kaptsi'kahkañw pas hihtay'kahkañw put aw okiwlalwe', put unañwveyani. ²⁹Taq aw itahyantaqa God qōhi hihta tsohtso'nañwuqat anta.

How to Please God

13 ¹Uma nānatupkomuy amún nānami unañway'yuñwniqey qa haqami qe'totini. ²Uma hakimuy qa umuhtuwimuy pāsyaniqey qa ayo yuykuyani, taq haqawat panyuñqe qa navoti'kahkañw kurs God hoñviaymuyatuy pāsya. ³Añ sivilalwaqamuy uma u'ni'yuñwni, pas amumum panyuñqey pan'i; pu uma qahahlayhpit añ kānanvotaqamuy u'ni'yuñwni, pay uma piw amún tokoy'yuñqe òviy'o. ⁴I' nōmaqtsi sohsokmuy amuhpiy kaptsiwtani, pu put qa hak tuyoy'ewakwtani; nikañw hapi imuy añ nāhuhyaqamuy amuhpa' hinnanuyaqamuy pu tokot sokoplalwaqamuy pay ason God hin yukunani. ⁵Uma hihta tuñlay'taqat qa pan qatsi'yuñwni, pay uma hihta himuy'yuñwe' put ep nakwhani'yuñwni; pi ura pam pañqawu: Soon nu un tatamhtani, kita. ⁶Noqw òviy pay itam tatam qa nānahtsopyakahkañw pañqawani: Tutuyqawhqa nuy paañwni'ta; noqw sinom nuy hintsatsnaniqw, nu soon amuhpe tsawiniwtani. ⁷Umumi tunatyawyuñqam God lavaiyat umumi yuaaykuyaqamuy uma u'ni'yuñwni; uma pumuy hin hinwisqat aw wūwantote' amún qapēwewnit an hinwisni. ⁸Jesus Christ hin tāvoq hintaqey nāt panta pūu, pu yahpiy sūtsepni. ⁹Uma hihintaqat alōñōt tutuqayhpit qa akw itahqapevewniy añqw lasyani. Pay hakiy unañwaat God núokwayat akw hūrs'iwtaqw pam put enem lolma, i' nōsiwhqa put hintsatskaqamuy qa moñwvastaqat qa put akw'a. ¹⁰Pi itam nāp itahtuwiy an God aw nāwakintota. Noqw ima Jerusalem ep God kiyat ep tumalay'yuñqam soon put ep itamum hintsatskani. ¹¹God awwat mohpeq moñwi qaanhtiput ep kapirat nīnat, unwáyat yankañw, haqami pas āantsawat aw pákiñwu. Noqw pay hoñviayaat put tokoyat haqam hākyesqat kwayñavoqaqami yawme', pep put taqtsokñwu. ¹²Noqw òviy piw Jesus pas nāp unway akw sinmuy kwañw'ewakwtaniqe òviy kitsókit kwayñavehaqam kānavotqe mōki. ¹³Noqw òviy itam haqam hākyesiwhqat ihpo put awyani; nen itam put amún qalomálvayhtiwiyani. ¹⁴Pi itam kitsókit sūtsepnihqat yep nāstaya, pi itam sukw pītuniqat tunatyawyuñwa. ¹⁵Noqw òviy itam God aw nānoayani, it nu pañqawu:

Itam itahmoay akw put tayawnayani, piw put aw kwakwhatiwisni, Jesus Christ añ'a. ¹⁶Nikañw uma lolmat hinhtotiniqey, pu hihta akw hakiy paanwayaniqey qa suhtok'iwyuñwni, pi put pāvantaqat God aw noiwwisqat ep pam hahlayi. ¹⁷Uma umumi moñw'iwyuñqamuy amumi tūqayyuñwe', amumi nānakwhani'yuñwni, taq puma umuhhikwsiy aw tunatyawwisa. Noqw soon puma tumalay ep God aw qa lavayhtotini. Noqw uma pumuy amumi pās tūqayyuñqw, puma hahlaykahkañw lavayhtotini. Nikañw putuiwkahkañw lavayhtotini kurs uma amumi qa tūqayyuñq'ö. Noqw pam pantaqa umuñem qalomáhintani. ¹⁸Uma itamuñem nāwakinwisni, pay itam itah'unañway pasiwyuñqey as qa nānahtsopya, sohsok hihta añ pas qaatsat hinwisniqey suhtaq'ewyakahkañwo. ¹⁹Nikañw nu as tis pas its umumi ahoy mātaviwniqat öviy uma yan hinwisniqat nu okiw umumi yan nāwakna.

Prayer

²⁰God hapi hakiy kwakwhat unañwtoynañwuqa; pam hapi Itahtutuyqawhqay Jesus Christ, kanelmuy amumi suan tunatyawwmaqat, mokiwyuy añqw ahoy tātayna, ura pam nāp uñway akw itamuñem sūs namivasiwnaq'ö. ²¹Okiw nam pam umuy hin hinyuñwniqey pasiwyuñwniqat umuñem pan yúkuni, uma sohsok hihta añ put tunatyayat añ hinwisniqat öviy'o. Nam pam umuhpiy tayawniwniqey put tumalay'taa, Jesus Christ añ'a. Nam pam yūmosa aqwhaqami tayawintiwa. Nam antaa.

Final Words

²²Noqw nu okiw umumi pañqawni, itupkomu: Uma ökwhanpit lavayit aw qa rohomwisni. Pay nu hikiqw lavayit umumi pēna. ²³Uma itahtupko Timothy sivikiñaqw mātaviwhqat navoti'yuñwni. Noqw ason pam its pituqw nu put amum umumi yórikni. ²⁴Uma umumi moñw'iwyuñqamuy sohsokmuy inuñem öqalanwisni, pu sohsokmuy God sinomuyatuyu. Ima Italyt añqw sinom umuy öqalaya. ²⁵Nam God núokwaat sohsokmuy amumum yantaa. Nam antaa.